

Angående släckt hinderbelysning i vindpark Sötterfällan

Den 25 maj släcktes hinderbelysningen på samtliga tio verk i vindpark Sötterfällan. Tidigare den veckan hade hinderbelysningen på flera av verken betett sig konstigt och t.ex. blinkat mycket kraftigare än tidigare (bild 1). Sedan dess har hinderbelysningen fortsatt att vara släckt och kommer enligt uppgift från bl.a. flygplatsen (nio kilometer från verken) och luftfartsverket att vara släckt t.om. 31 augusti. Anledningen till att hinderbelysningen är släckt vill inte Eolus som driver parken berätta för flygplatsen men de har i kommunikation med markägare som har verk på sin mark berättat att de byter ut tekniken för dimring i verken, till en kostnad av 200 000:- per verk. Enligt flygplats och luftfartsverk är det ok att ha hinderbelysningen släckt då det (sedan 25 maj) är rapporterat i ett system som flyget använder. Med den logiken kan vi ta bort all hinderbelysning och endast använda det systemet.

Eolus har genom sitt bolag EWPM daglig kontroll av verken. Miljörapporten säger detta:

Eolus Wind Power Management AB har daglig övervakning av vindkraftverket. Vid en ev. driftstörning som riskerar att påverka miljön eller människors hälsa negativt, så dokumenteras detta och rapporteras till tillsynsmyndigheten, samt utreds och åtgärdas så fort som möjligt.

Man säger också att besök i verken för service och kontroll sker minst 3 gånger/år enligt tecknade serviceavtal och driftavtal.

Enligt kontrollprogrammet ska verken under anläggningsfasen utrustas med en provisorisk hinderbelysning efter resning. Hur kan det då vara tillåtet att nu ha 10 verk igång utan att de har någon form av temporär hinderbelysning? På 10 verk nära en flygplats dessutom.

Parkens hinderbelysning har sedan driftsättningen blinkat med samma styrka som den blinkade med ända tills hinderbelysningen stängdes av den 25 maj. Eolus säger i mailkommunikation att det blinkat kraftigare endast en kort tid. Blinkandet finns dokumenterat sedan en lång tid tillbaka och både grannar till verken och boende längre bort kan vittna om detta. Det Eolus säger stämmer inte och det vet de om. En av lamporna i ett av verken har blinkat kraftigare än övriga lampor sedan september 2022. Se bilder på sida 3,4 och 5 (film på verken på mtsg.se/beth). Utan åtgärd från Eolus trots att de blev kontaktade om problemet/felet redan samma dag som detta kraftigare blinkande började. Jag påminner om:

Eolus Wind Power Management AB har daglig övervakning av vindkraftverket. Vid en ev. driftstörning som riskerar att påverka miljön eller människors hälsa negativt, så dokumenteras detta och rapporteras till tillsynsmyndigheten, samt utreds och åtgärdas så fort som möjligt.

I miljörapporten från 2019 anges att en felinställning på hinderbelysningen på verk 3 justerades 16 augusti och att:

Den hinderbelysning som finns installerad på verken har dimrats ned under nattetid i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2010:155 (ändrad genom TSFS 2013:9 och 2016:95). Detta för att minimera störning på omgivningen.”

I miljörapporterna från 2020, 2021 och 2022 återkommer:

Den hinderbelysning som finns installerad på verken har dimrats ned under nattetid i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd TSFS 2010:155 (ändrad genom TSFS 2013:9 och 2016:95). Detta för att minimera störning på omgivningen.”

Utöver dessa pågående problem med hinderbelysningen har en kungsörn blivit dödad av ett verk, med diverse förklaringar till hur det kunde bli så och krav på jaktlag och andra för att det inte ska ske igen. Bl. a. att det vid fältinventering 2011 inte fanns tecken på häckande kungsörn. Parken färdigställdes 2019-08-20. Även inräknat byggnationstiden så har det funnits gott om tid för kungsörn att etablera sig i området. Det är inte heller rimligt att ställa krav på hur jaktlaget ska bete sig. En växellåda i ett verk har gått sönder efter bara två år med ett stort oljeläckage som följd. Informationen om det oljeläckaget skedde endast via mail till tillsyn på kommunen.

I dokumentet riskbedömning står det:

Hinderbelysningen är programmerad i enlighet med TSFS 2013:9 till ljusintensiteten 100 000 cd under dager samt skymning och gryning, och dimras vid mörker ner till 2000 cd. Vindkraftverk utan krav på högintensiva vita blinkande ljus förses med rött fast ljus med intensiteten minimum 32cd. Funktionen övervakas med ett datasystem och utrustningen kontrolleras vid egenkontroll och service.

Detta stämmer inte då hinderbelysningen haft ett kraftigt blinkande sedan driftsättning. Det visar att Eolus och Vestas är medvetna om de krav som ställs på dem men att de väljer att inte följa de kraven och medvetet kommer med felaktig information i miljörapporterna.

Det blir tydligt att den tillsynsfunktion som kommunen nu har och Länsstyrelsen tidigare hade inte fungerar. Att den tekniska egenkontroll som ska ske från Eolus och Vestas inte är någon lösning för att få till en fungerande kontroll.. Man kan inte och ska inte vara kontrollant på sin egen verksamhet, det säger egentligen sig själv. Man besiktar t.ex inte bilen själv.

Eolus befinner sig nu i en rättslig process angående hur mycket mark de använder för verken i vindpark Sötterfällan. De använder 7800 kvadratmeter för ett verk som de enligt avtal med markägare

ska använda 4000 kvadratmeter till. De har under byggnadsfasen försökt frakta stenmaterial från en markägare till en annan markägare för att lägga som vägmateriel hos en annan markägare under byggnadsprocessen. Utan tanke på någon ekonomisk kompensation till den markägare som fått sin bergsknalle bortsprängd (utan att ha blivit informerad om att det skulle ske).

Med de brister som finns i kommunens tillsynsfunktion och det extra obehag vi blivit utsatta för under fyra år och den fara som allmänheten nu utsätts för så kräver jag att all vindkraftsetablering i Jönköpings Kommun omedelbart stoppas och inte återupptas förrän det utretts hur det har kunnat bli så här och en kompetent tillsyns- och kontrollfunktion är på plats.

Marcus

Bild 1, verk med kraftigt felaktig hinderbelysning

Bild 2, verk i dimma

Bild 3, verk i dimma

Bild 4, verk på avstånd där det är tydligt att ett av verkens belysning är mycket kraftigare

Bild 5, verk på avstånd där det är tydligt att ett av verkens belysning är mycket kraftigare

Bild 6, verk på nära håll där det är tydligt att ett av verkens belysning är mycket kraftigare